

DTA Yayıncılık

-6-

**TURABDİN**  
**Tarih Din Kültür**

**Editörler**

Dr. Nurgül ÇELEBİ

Dr. İsmet TUNÇ

**Kapak ve Sayfa Tasarımı**

Samet TORUN - Ahmet TUNÇDEMİR

ISBN: 978-625-94425-7-0

Sertifika No: 74919

1. Baskı: Mayıs 2024 - Bursa

Bu çalışma 1-6 Mayıs tarihlerinde Mardin ve Şırnak'ta yapılan *I. Uluslararası Turabdin Sempozyumu*'nda sunulan konulardan hareketle hazırlanmıştır. Metinlerde yer alan her türlü görüş metinlerin yazarlarına aittir.

**Kapak Görseli:** Mor Gabriel Manastırı'ndan esinlenilmiştir.

**Yayıncı**

DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.  
Odunluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center Sitesi C ve  
D Blok No: 2C İç Kapı No: 28 Nilüfer/Bursa  
Telefon: +90 507 227 1297  
e-posta: bilgi@dtayayincilik.com.tr  
web: www.dtayayincilik.com.tr

**Baskı ve Cilt**

Reprobir Matbaa Reklam Kağıt Limited Şirketi  
İvedik Organize Sanayi Bölgesi Matbaacılar Sanayi Sitesi 1514. Cad.  
No:23/25 Pk:06105 Yenimahalle - Yenimahalle / Ankara  
+90 312 395 20 29  
+90 542 818 00 81  
reprobir@gmail.com

Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir. Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

# TURABDİN

## Tarih Din Kültür

### *Editörler*

Dr. Nurgül ÇELEBİ

Dr. İsmet TUNÇ

### *Yazarlar*

Yusuf BEĞTAŞ

Nurgül Çelebi

Michael ABDALLA

Adem COŞKUN

Ahmet Yasin TOMAKİN

Harun TAKCI

Abraham GARİS

Duygu ATLAS

Mesut ALP

Şeyma Deniz

İsmet TUNÇ

Yaşar ACAT

Yusuf EMRE

Aylin BEKTAŞ

Abdulmesih BarABRAHAM

**Bursa 2024**

#### Dr. Nurgül ÇELEBİ

1985 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde lisans eğitimini tamamladı. *Süryanilerde Güneş ve Ay Sembolizmi* isimli tez ile Mardin Artuklu Üniversitesi Süryani Dili ve Kültürü Anabilim Dalı'nda yüksek lisans derecesi aldı. Ankara Üniversitesi Dinler Tarihi Anabilim Dalı'nda *Sin Şamaş Düalitesi ve Dinlerdeki Yansıması* isimli tez ile doktor unvanı kazanmıştır. 2019-2020 yılları arasında Westfälische Wilhelms-Universität Münster/Almanya'da eğitim almış, ikinci doktora çalışmalarına Macaristan/Budapeşte Eötvös Lorand Üniversitesi Asur Tarihi alanında sürdürmektedir. Türkçe ve Kürtçenin yanı sıra Süryanice ve İbranice dillerini bilmektedir. Akademik alanda yayımlanmış, makaleleri, kitap bölümleri ve tebliğleri bulunmaktadır.

#### Dr. İsmet TUNÇ

Van'ın Erciş ilçesinde dünyaya geldi. İlk, orta ve lise eğitimini burada tamamladı. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nde lisans, aynı üniversitede Sosyal/Kültürel Antropoloji alanında yüksek lisans yaptı. 2013 yılında Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Dinler Tarihi Anabilim Dalı'nda araştırma görevlisi olarak göreve başladı. Doktora eğitimini 2019 yılında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde *Türkiye'de Dinler Tarihi Çalışmalarında Antropolojinin Etkisi* isimli çalışmasıyla tamamladı. *Antropoloji ve Din, Teoloji ve Antropoloji Perspektifinden Din ve Kültür İlişkisi-I ve II* (ed. A. Eraslan ile), *Din Bilimleri Açısından Din ve Eğlence* (ed. Y. Emre ile) adıyla editoryal kitap çalışmaları, değişik konularda yazılmış makaleleri, kitap bölümleri ve tebliğleri bulunmaktadır. Yazar ağırlıklı olarak din antropolojisi, mitoloji, din-kültür ilişkisi, transhümanizm konularında çalışmalar yapmaktadır. 2023 yılı itibariyle aynı bölümde doçent doktor kadrosuna atandı. Felsefe ve Din Bilimleri bölüm başkanı olarak çalışmalarına devam etmektedir.

## İÇİNDEKİLER

|                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| İçindekiler .....                                                                                  | 5   |
| Ön Söz.....                                                                                        | 7   |
| Giriş Yerine: Süryani Kültürünün Hayata Bakışı.....                                                | 9   |
| <i>Yusuf BEĞTAŞ</i>                                                                                |     |
| Yeni-Asur Kraliçesi Naqi'a Zakütü'nün<br>Politik Gücünün Arka Planı .....                          | 21  |
| <i>Nurgül ÇELEBİ</i>                                                                               |     |
| Assyrian/Syriac Writers Associated with the City of Nisibis:<br>Their Life and Works .....         | 37  |
| <i>Michael ABDALLA</i>                                                                             |     |
| Sinodlar Dönemi Süryani Yunan Etkileşimi (311-451) .....                                           | 61  |
| <i>Adem COŞKUN</i>                                                                                 |     |
| Aristoteles'in Kategoriler Kitabının<br>Süryanice Tercümelerinin Tarihi ve Tahlili.....            | 75  |
| <i>Ahmet Yasin TOMAKİN - Harun TAKCI</i>                                                           |     |
| Orta Çağ Müslüman-Hristiyan İlişkilerini Anlamada<br>Süryani Kaynaklarının Yeri.....               | 91  |
| <i>Ahmet Yasin TOMAKİN</i>                                                                         |     |
| Mhallemiler ile Süryaniler Arasındaki<br>İlişkiler Kontekstinde Mhallemiler'in Kökeni Sorunu ..... | 111 |
| <i>Abraham GARİS</i>                                                                               |     |
| Mardin Yahudileri .....                                                                            | 137 |
| <i>Duygu ATLAS - Mesut ALP</i>                                                                     |     |
| Midyat Toplumsal Yaşamında Yezidiler .....                                                         | 151 |
| <i>Şeyma DENİZ</i>                                                                                 |     |
| Din Antropolojisi Açısından Hassana/Kösreli Köyünde<br>Yeniden Yerleşim ve Uyum Süreçleri .....    | 165 |
| <i>İsmet TUNÇ</i>                                                                                  |     |

İdil (Azeh) Süryanileri Tarafından Kullanılan Arapça Atasözleri  
ve Deyimlerin Midyat'ta Yaşayan Müslüman Araplar Tarafından  
Kullanılan Atasözleri ve Deyimlerle Mukayesesi..... 183  
*Yaşar ACAT*

Süryani Ortodoks Çocuklarda Tanrı Tasavvuru: İdil Örneği ..... 201  
*Yusuf EMRE - Aylin BEKTAŞ*

From Printed Magazines to TVs: The Evolution  
of Assyrian Media in European Diaspora ..... 213  
*Abdulmesih BarABRAHAM*